



VORES DRIKKEVAND ER TRUET

Danske Regioners anbefalinger til en sammenhængende beskyttelse af vores drikkevand



FORORD

Vi har brug for en vandressourceplan

I Danmark er vi så heldige at kunne hente alt vores drikkevand fra grundvandet. Så længe grundvandet er rent, er der ikke behov for rensning, og vandet fra hanen er koldt, sundt og velsmagende. Derfor skal vi passe godt på vores grundvand.

Desværre er det ingen selvfølge, at vi har nok af det rene grundvand, som vi skal bruge til drikkevand. Vi finder stadig flere forureninger i grundvandet, og nogle steder indvinder vi mere grundvand, end naturen kan holde til. Med klimaforandringer, øget forurening og voksende vandforbrug bliver de udfordringer kun større.

Politikere på alle niveauer er optaget af at beskytte grundvandet, så vi kan fastholde den decentrale forsyning, baseret på rent grundvand. Men årtiers indsatser har slået fejl, når vi fortsat finder flere og flere forureninger, og når naturen i store dele af landet er presset af for stor vandindvinding.

Der er først og fremmest brug for sammenhæng. Myndighedsopgaverne er fordelt mellem kommuner, stat og regioner, og ingen myndighed har i dag opgaven med at koordinere, skabe overblik og planlægge indvindingen fremadrettet. Den store spredning af opgaverne gør det samtidig vanskeligt at opbygge de nødvendige faglige miljøer og den nødvendige erfaring.

Kommunerne er ressourcemyndighed, men grundvandet går på tværs af kommunegrænserne. Det er ikke muligt at løse opgaven på kommunalt niveau – kommunerne har fået en umulig opgave. Grundvandsressourcernes geografi er regional.

I regionerne har vi stærke faglige miljøer, som løser opgaver med jord- og grundvandsforurening. Vi har overblik over udfordringerne på regionalt niveau og understøtter allerede i dag de decentrale myndigheder og forsyningerne, når det gælder grundvandsforurening og opsporing af forureningskilder.

Derfor foreslår vi nu at skabe den nødvendige sammenhæng ved at genindføre de vandressourceplaner, som forsvandt ud af lovgivningen for næsten 20 år siden. En vandressourceplan og en handlingsplan kan skabe overblik over ressourcerne og forureningskilderne. På den måde kan vi få styr på den fremtidige indvinding såvel som beskyttelsen.

Planerne skal udarbejdes af de myndigheder, der er tæt på, og som får ansvaret for at gennemføre indsatserne. Det vil være logisk at lade regionerne udarbejde planerne i samarbejde med kommunerne og med inddragelse af vandværker og andre interessenter. Regionerne kan med stærke faglige miljøer understøtte kommuner og vandforsyninger og samtidig tage ansvaret for myndighedsopgaver, der går på tværs af kommunegrænser.

Vi ønsker at opretholde den decentrale vandforsyning, som er ejet af fællesskaber – det gælder både de kommunale og de forbrugerejede forsyninger. Rensning er nogle steder en nødvendighed, men det må ikke få os til at slække på den forebyggende beskyttelse. Vi må genskabe tilliden til det rene grundvand som basis for en vandforsyning, der også i fremtiden leverer noget af verdens bedste drikkevand.

Anders Kühnau og Mads Duedahl
Formand og næstformand i Danske Regioner



**Mere
end
halvdelen** af
alle drikkevands-
boringer er i dag
forurenede af
pesticider
eller andre
giftstoffer

Udfordringen: Det rene drikkevand er under pres

Det rene drikkevand er under pres. Der bliver i dag fundet pesticider og andre giftstoffer i over halvdelen af de aktive drikkevandsboringer i Danmark. I en femtedel af Danmark er indvindingen af grundvand ikke bæredygtig. Der mangler et samlet overblik over mængder og kvalitet af de grundvandsressourcer, vi skal bruge til vandforsyning, og der mangler sammenhæng mellem de indsatser, der skal beskytte grundvandet. Udfordringerne kompliceres af, at opgaver og ansvar for vores drikkevand er splittet op mellem flere myndigheder.

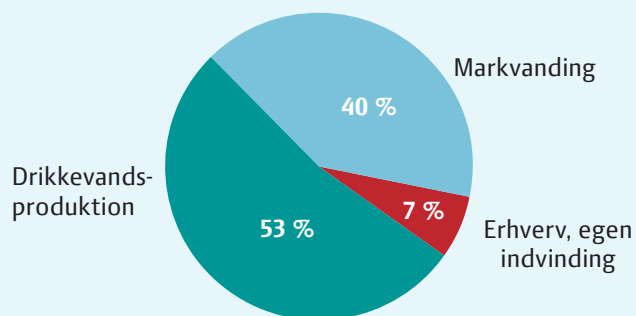
Stigende forureningspres

Der er i dag rester af pesticider og andre giftstoffer i halvdelen af de aktive drikkevandsboringer i Danmark. Mere end hver tiende vandforsyningsboring har pesticider eller nedbrydningsprodukter over grænseværdien. 15.000 PFAS-forurenede eller potentielt forurenede grunde kan true grundvandet.

Omfanget af forurening er nu så stort, at det i stigende grad udgør et ressourceproblem. Flere og flere vandværker er tvunget til at rense grundvandet for at kunne opretholde forsyningen.

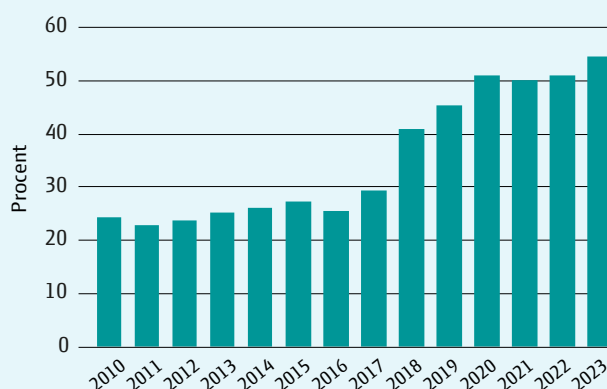
Sådan bruger vi vores vand i dag

Fordeling af indvinding på tre hovedkategorier



Kilde: GEUS 2023
Grundvand 1989-2021

Vandforsyninger med fund af pesticider

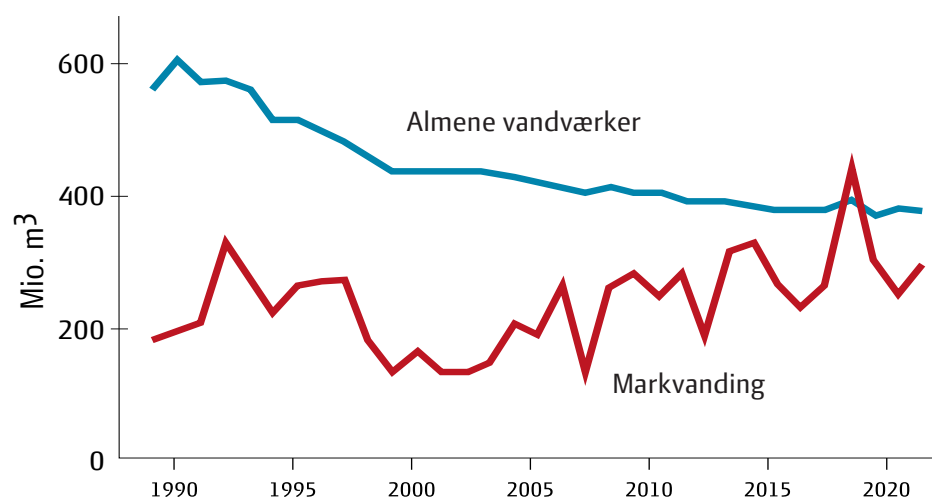


Kilde: GEUS og Danmarks Naturfredningsforening 2023
Grundvandsovervågningen

Indvundne vandmængder i Danmark

Fordelt på kategori

Kilde: GEUS
Grundvand1989-2021



Mangel på vand i fremtiden

Overordnet er der stadig vand nok, men det ligger ikke der, hvor vi skal bruge det, og det har ikke nødvendigvis den kvalitet, som vi har brug for.

Allerede i dag ser vi en overudnyttelse af grundvandsressourcen i en femtedel af Danmark. Det betyder, at vandindvindingen trækker vandet ud af bunden på vandløb, søer og vådområder i et omfang, der kan forringe levevilkårene for de planter, fisk og smådyr, der lever her. Nogle steder løber små vandløb helt tør for vand i en tør sommer.

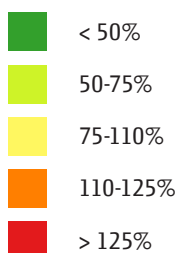
Vandet er ikke altid der, hvor vi har brug for det. Demografien og produktionen ændrer sig. Power-to-X kommer til at kræve meget store mængder vand. Med klimaforandringerne og udsigt til længere perioder med tørke vil landbrugets behov for vanding blive større.

Vi mangler et samlet overblik over, hvor meget grundvand vi kan indvinde i fremtiden, og hvor stort vores vandbehov vil være hvor. Vi bliver nødt til at få det til at hænge sammen – vi kan ikke bare flytte vandet på tværs af landet.

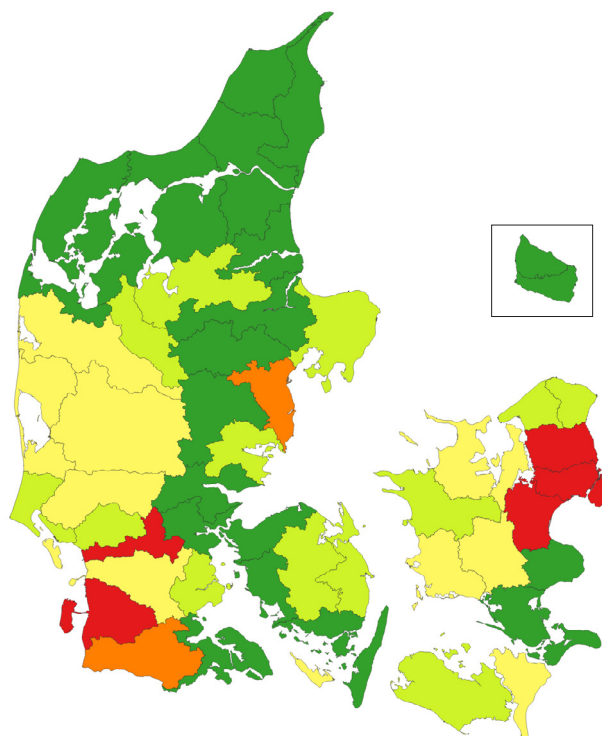
Grundvandsressourcen overudnyttes

Allerede i dag indvindes der mere vand, end naturen kan holde til, i en femtedel af landet. Opgjort på delvandsoplande

Udnyttelsesgrad (%)



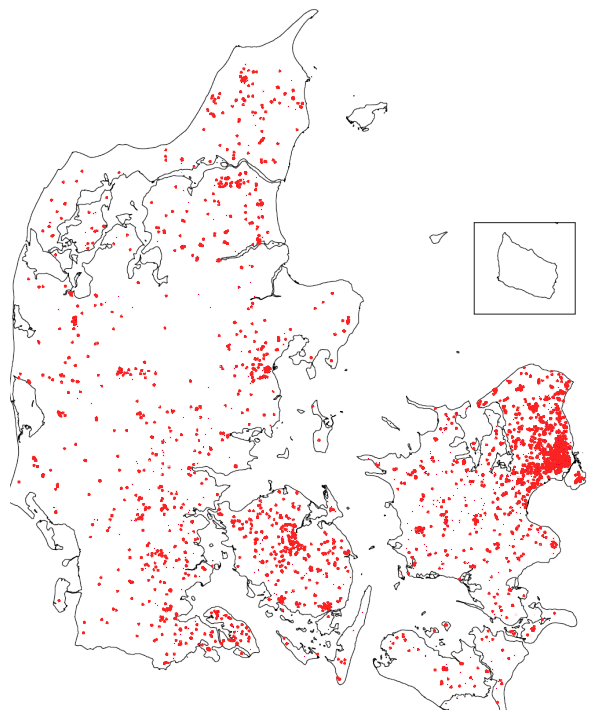
Kilde GEUS:
[Vandressourceopgørelse –
datarapport](#)



5.000 forurenede grunde, som truer grundvandet, er allerede kortlagt:

De 5.000 forurenede grunde (kortlagt på V2), der er i offentlig indsats for at beskytte grundvandet. Dertil kommer yderligere ca. 7.000 potentielt forurenede grunde.

Kilde: Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer



Vi mangler et samlet overblik over grundvandsressourcen

Vi mangler sammenhæng mellem opgaverne på tværs af myndighederne, fordi opgaverne er splittet op.

Det er i dag sådan, at **Staten** kortlægger grundvandsressourcerne, udpeger drikkevandsressourcer og overvåger grundvandets kvalitet generelt. **Regionerne** kortlægger, undersøger og oprenser forureninger, som kan udgøre en risiko for forurening af grundvandet. **Kommunerne** udarbejder vandforsyningsplaner, giver tilladelse til vandindvinding, udarbejder indsatsplaner, gennemfører forebyggende indsatser, som f.eks. dyrkningsaftaler, og fører tilsyn med såvel vandværker som virksomheder.

Gennem tiden er der udarbejdet indsatsplaner for grundvandsbeskyttelse, men mange er ikke gennemført eller opdateret. Der er udpeget boringsnære beskyttelsesområder (BNBO), men beskyttelsen af dem halter. Regionerne har rensset forureninger op for over 6 mia. kr., men meget udestår. Det hele gennemføres af forskellige myndigheder uden en samlet plan.

Ingen myndighed har det samlede overblik over ressourcer, fremtidig indvinding, forureningskilder og indsatser. Problemet er ikke kun en mangelfuld indsats. Når overblikket mangler, kan vi komme til at prioritere uhensigtsmæssigt, og vi kan komme til at fejlinvestere. Sammenhæng er afgørende, når grundvandet går på tværs af kommunegrænser, og når der skal mange forskellige indsatser til for at beskytte det. To kommuner kan planlægge indvinding af den samme ressource. En investering i beskyttelse er forgæves, hvis ressourcen alligevel bliver forurennet af en anden kilde.

På en femtedel af Danmarks areal indvindes der mere vand, end der dannes.*

*GEUS 2023
[Vandressourceopgørelse - datarapport](#)

”

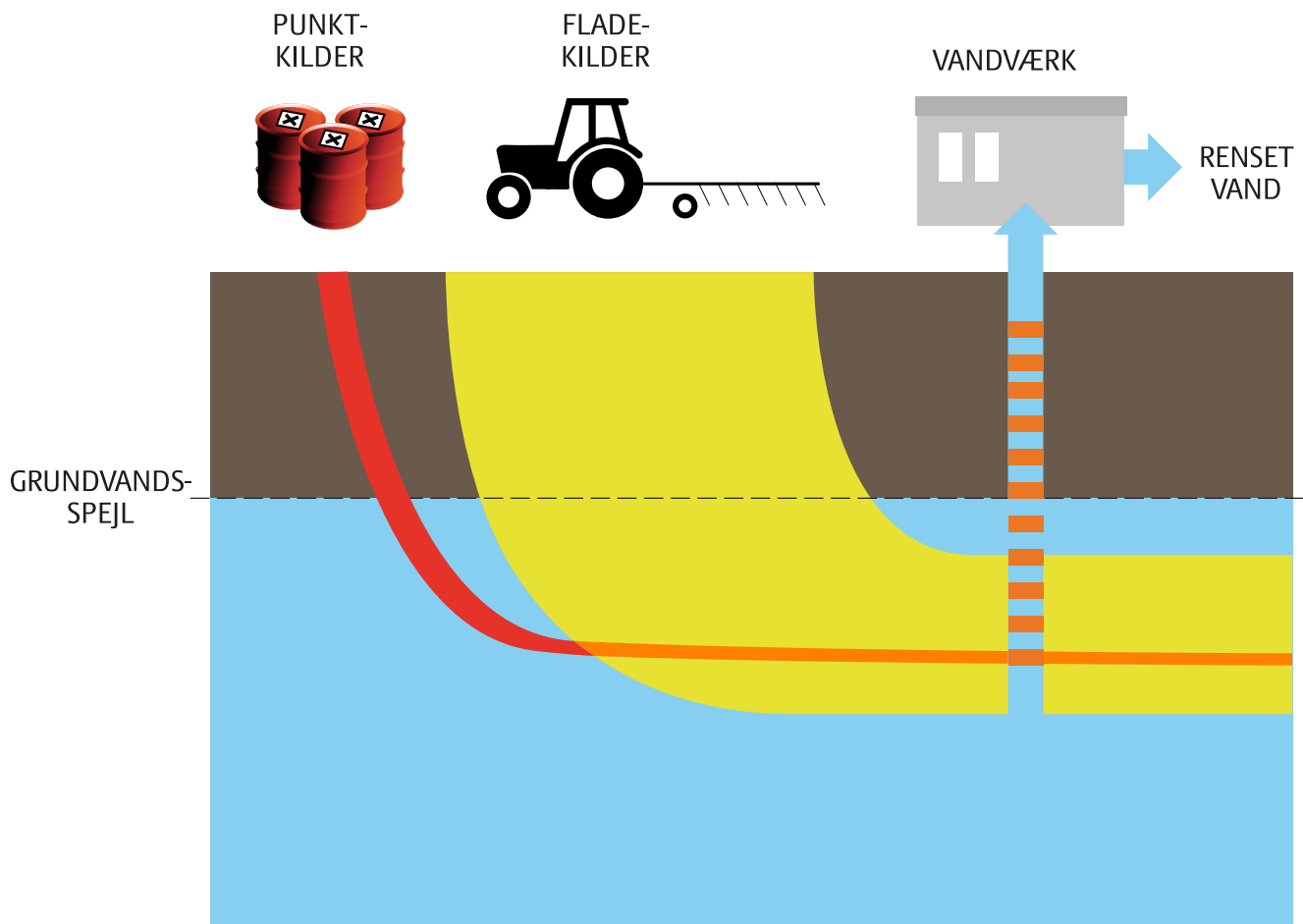
Den opdelte forvaltning kan medføre udfordringer, da det bl.a. kan vanskeliggøre en koordineret og helhedsorienteret indsats mellem de forskellige aktører og myndigheder.

Kortlægning af udfordringer ift. Danmarks grundvand, Miljøministeriet, juni 2022
[MOF, Alm.del - 2021-22](#)

”

Selv i kommuner af en vis størrelse sidder der ofte kun én eller to medarbejdere på området, i de mindre kommuner er det placeret hos én medarbejder, som også skal varetage en lang række andre opgaver på natur- og miljøområdet.

Kilde: Den målrettede drikkevandsbeskyttelse i Danmark, Pluss for Miljøministeriet, 2023.
[Målttet drikkevandsbeskyttelse, ft.dk](https://malt.dokumentation.ft.dk)



Rent grundvand får vi kun, når vi både renser punktkilderne op og forebygger nye forureninger

Kilde: Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer

Kommunerne oplever store udfordringer ved gennemførelse af indsatsplanerne.

65 %

af kommunerne mangler medarbejdere.

56 %

af kommunerne prioriterer andre opgaver højere.

42 %

af kommunerne har svært ved at finansiere indsatserne.

31 %

af kommunerne møder modstand fra interessenter.

*Kilde: Den målrettede drikkevandsbeskyttelse i Danmark, Pluss for Miljøministeriet, 2023
MOF Alm.del*

Der er brug for et samlet overblik over ressourcen

Datagrundlaget for grundvandet i Danmark er omfattende. Vi har alle brikkerne til puslespillet, der er bare ingen, der har lagt det. Vores grundvand er både lokalt overudnyttet og belastet af forureninger, så vi har brug for en samlet tilgang til, hvordan vi bruger ressourcen bedst. Vi har behov for en **vandressourceplan**.

En sådan vandressourceplan har manglet siden 2005, hvor den blev skrevet ud af lovgivningen. Mange af de større indvindingsstilladelser, der er gældende i dag, blev givet efter den plan. Flere udløber snart. Den manglende vandressourceplanlægning er den bagvedliggende årsag til mange af de udfordringer, som vi står med i dag.

En vandressourceplan skal sammenstille viden om grundvandsressourcernes kvalitet og mængde og opgøre de ressourcer, der er til rådighed for vandindvinding. Samtidig skal det fremtidige vandbehov opgøres og sammenstilles med ressourcen. Planen skal forholde sig til og prioritere vand til forskellige formål: Natur, drikkevand, vanding og industri. Desuden skal planen udpege, hvad der har status som en kritisk forsyning.

Planen skal vise, hvor fremtidig vandindvinding bedst placeres. Den bør omfatte udpegning af beskyttelsesområder og pege på en prioritering af indsatsen for at beskytte grundvandet.

En vandressourceplan må nødvendigvis respektere vandets naturlige kredsløb. Grundvand holder sig ikke inden for en kommunegrænse, og vi kan ikke bare flytte vandet fra én del af landet til en anden. Vandbehov og forureningstrusler findes ude i de enkelte kommuner og regioner. Det betyder, at overblikket skal være regionalt, og den naturlige skala for en vandressourceplan er regional.

Vandressourceplanen bør ligesom vandområdeplanerne opdateres hvert sjette år, så den kan tage højde for samfundsudviklingen og for nye udfordringer. Planen skal også underbygge beredskabet og skal forholde sig til akutsituationer som f.eks. tørke. Kommuneplanen skal desuden virke for vandressourceplanen.

Det grundvand, vi skal bruge til drikkevand, skal være så rent som muligt, og det skal beskyttes, så vi minimerer behovet for rensning. Derfor skal vandressourceplanlægningen på den ene side bygge på viden om eksisterende forurening og trusler, på den anden side skal den være grundlaget for en sammenhængende beskyttelse.

ANBEFALING 1

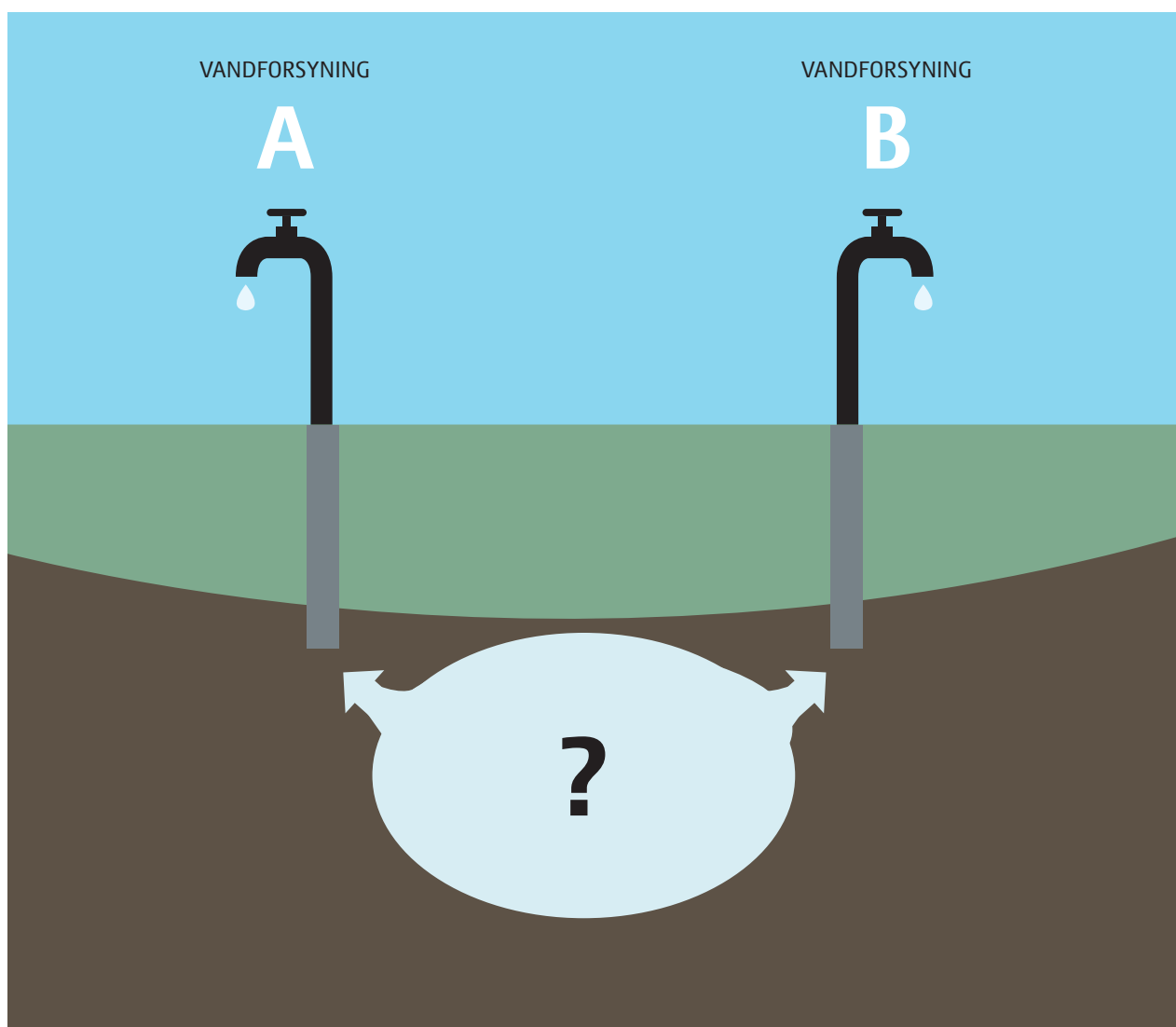
Overblik over grundvandsressourcen og en fælles, bæredygtig regional plan, som udarbejdes af regionerne i samarbejde med kommuner og forsyninger.

Bæredygtig udnyttelse af grundvandet kræver et samlet overblik over ressourcerne og en fælles plan for udnyttelsen. Vi skal vide, hvor meget vand der kan indvindes under hensyn til naturen og med viden om eksisterende forureninger. Det er nødvendigt at planlægge langsigtet og tage højde for udvikling i såvel klimaet som det fremtidige vandbehov. Det gælder ikke kun drikkevand, men også behovet for markvanding, Power-to-X og industri. Planen skal prioritere ressourcerne, der hvor de er knappe, og den skal udpege de områder, hvor fremtidens drikkevand dannes, så vi kan målrette beskyttelsen. Overblik og plan skal skabes i et samarbejde med kommuner og vandforsyninger.



Sikkert forekommer det, at kommunerne og vandværkerne savner en overordnet vandplanlægning.

Miljøministeriet 2023, Forvaltning af fremtidens drikkevandsressource. Rapport (mst.dk)



Alle skal deles om de samme vandressourcer – vi kan ikke pumpe det samme vand op to gange.

”

Der eksisterer ikke et landsdækkende overblik over ressourcen ift. kvalitet og kvantitet. Ifm. Vandområdeplanerne gennemføres en vurdering af grundvandets kvalitative og kvantitative tilstand, men planerne indeholder ikke viden ift., hvor man eksempelvis kan skrue op for forsyningen. I dag skal ansøgeren til en indvinding beskrive ressourcen, hvilket mange mindre drikkevandsforsyninger kan have udfordringer med.



”

Der efterspørges mere formaliseret tværkommunalt samarbejde for at håndtere det større fremtidige behov [...]. Behovet for samarbejde tænkes bredt og inkluderer alt fra vandforsyningsplanlægning, udarbejdelse af indvindingstilladelser, regionernes jordforureningsindsats, målrettet grundvandsbeskyttelse og videndeling om fund af ”nye” stoffer i grundvandet.

Miljøministeriet 2023, forvaltning af fremtidens drikkevandsressource. Rapport (mst.dk)

Vi har brug for en sammenhængende beskyttelse i vandets geografi

Drikkevandsressourcen skal beskyttes, der hvor den dannes – i de grundvandsdannende oplande. Og her skal indsatserne tænkes sammen. Det gælder både oprydning efter fortidens synder og de forebyggende indsatser. Sker denne koordinering ikke, risikerer vi, at grundvandet alligevel bliver forurennet, og investeringerne er spildt.

Det anbefales, at den samlede indsats over for punktkildeforureninger og den forebyggende arealindsats koordineres på regionalt niveau i en handleplan med udgangspunkt i vandressourceplanen. Handleplanen opdateres hvert 6. år. Handleplanen bør erstatte de nuværende indsatsplaner efter vandforsyningsloven, som har vist sig ikke at have haft den ønskede effekt.

Grundvandsbeskyttelsen og den grønne omstilling skal sammentænkes. Der er muligheder for synergier såvel som risici, når vi opstiller solceller eller dyrker energiafgrøder. Det er nødvendigt at stille krav til udførelsen af jordvarmeboringer og til sol- og vindanlæg, så de ikke skaber nye trusler mod grundvandet.

Handleplanen skal sammenstille forureningstrusler og indsatsbehov og pege på, hvordan prioriteringen skal udmøntes i de konkrete indsatser, der er nødvendige for at beskytte grundvandet. Det er vigtigt, at indsatserne planlægges og gennemføres i sammenhængende grundvandsområder.

I Danmark er der mere end 2.000 indvindingsoplande. Hvis der skal ske en fremdrift i beskyttelsen af grundvandet, så må indsatsen nødvendigvis ske decentralt.

I særligt strategisk vigtige indvindingsområder kan der etableres grundvandsparker. Dette kan ske via takstfinansiering fra forsyningerne. Planlægning af grundvandsparker kan ske med udgangspunkt i vandressourceplanen, og bør tænkes sammen med andre hensyn som natur og rekreative områder. Det er tid til at genoverveje, om beskyttelse af drikkevandet skal afhænge af frivillighed.

ANBEFALING 2

Et samlet overblik over alle forureningskilder i de grundvandsdannende oplande og en koordineret indsats.

Vi ønsker at minimere behovet for rensning på vandværkerne – målet er, at vi kan indvinde grundvand, der ikke kræver rensning. Det mål kan vi kun nå, hvis vi beskytter det grundvand, vi i fremtiden vil indvinde til drikkevand. Det er nødvendigt at koordinere indsatsen over for alle forureningskilder i et grundvandsdannende opland og få det hele med. Ellers bliver grundvandet alligevel forurennet, og investeringen er spildt. Derfor skal vi skabe et samlet overblik over alle forureningstrusler, både punktkilder fra fortidens synder og igangværende aktiviteter, der kan udgøre en risiko. Overblikket skal skabes i et samarbejde mellem regioner og kommuner og indgå i en samlet, prioriteret plan for grundvandsbeskyttelsen.



Der, hvor en større kommune eller en større forsyning driver indsatsen, virker det til, at indsatsen prioriteres højere.

Den målrettede drikkevandsbeskyttelse i Danmark, Pluss for Miljøministeriet, 2023

[Målrettet drikkevandsbeskyttelse, ft.dk](https://www.ft.dk/miljo/miljo/ministeriet/2023/06/malrettet-drikkevandsbeskyttelse)

Kun halvdelen af kommunerne har en indsatsplan, der dækker alle de udpegede indsatsområder.

20 kommuner har slet ikke en lovpligtig indsatsplan.

Kun seks af de 78 adspurgte kommuner har efter eget udsagn en indsatsplan, der er tilstrækkelig til at opnå den nødvendige grundvandsbeskyttelse.

Kilde: Den målrettede drikkevandsbeskyttelse i Danmark, Pluss for Miljøministeriet, 2023
[Målrettets drikkevandsbeskyttelse](#)

Hvad koster det at redde grundvandet?



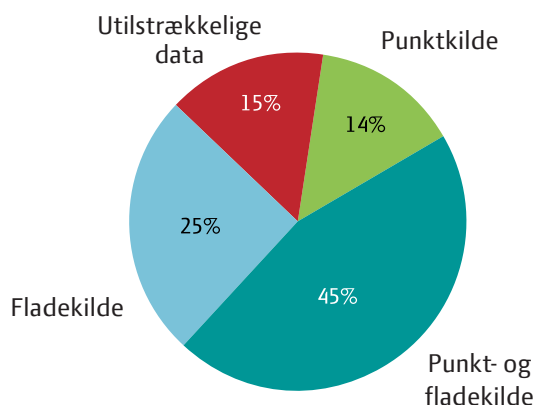
* 7 mia. ifl. DANVA i Cleantech watch, 12. august 2021
[CleantechWatch \(ctwatch.dk\)](#)

**20 mia. ifl. Landbrug og fødevarer i Altinget, 16. december 2022
[Altinget: Miljø \(altinget.dk\)](#)



***VMR, Prognose for regionernes indsats på jordforureningsområdet, 2020
[Prognoserapport final aug 2020 \(regioner.dk\)](#)

Her stammer pesticidforureningen fra:



Når vi finder pesticider i grundvandet, er det oftest ikke til at afgøre, hvilken kilde det kommer fra - ofte er der tale om en kombination af flere kilder. Derfor er sammenhæng i indsatsen vigtig.

Kilde: Regionernes Videncenter for Miljø og Ressourcer
[Prognoserapport](#)

Understøttelse af det lokale engagement og ejerskab

Den almene vandforsyning i Danmark er enten offentlig eller forbrugerejet. Det understøtter nærdemokratiet og giver medejerskab, når vi selv bor oven på det vand, som vi drikker.

Rent grundvand giver mulighed for naturlig rensning og en decentral forsyning. Det muliggør lokalt ejerskab og demokratisk forankring. Naturlig rensning bruger mindre energi og kemi, og decentral indvinding fordeler trækket på grundvandsressourcen over større områder. Det skal vi fastholde.

Mens vandressourcen overvejende er regional, så er forsyningsstrukturen enten lokal eller regional. Vi skal understøtte den decentrale forsyning, der hvor det er muligt. Regionale vandressourceplaner vil gøre en stor forskel for de mindre forsyninger, særligt hvor der ikke tidligere er gennemført indsatsplaner.

Omkring de større byer er der mulighed for stordriftsfordele, og der har de senere år været en tendens til sammenlægninger og konsolidering af vandforsyningsselskaber med færre og større enheder til følge. Det giver bl.a. nemmere adgang til avanceret vandbehandling, hvilket kan være en nødvendighed. Men det, at vi renser, må ikke få os til at passe mindre på ressourcen.

Samtidig får mange forsat deres vand fra mindre forsyninger. De har fordel af at ligge lokalt og dermed at skabe lokalt engagement i vandforsyningen. De kan have et større behov for at kunne trække på eksterne kompetencer end de større forsyninger, eller indgå i vandsamarbejder om f.eks. drift og administration. De store vandforsyninger har typisk bred ekspertise og ressourcer til at løse mange opgaver selv. Til gengæld har de kildepladser i flere kommuner, og de største indvindingsoplande går oftest på tværs af to eller flere kommuner.

Regionerne kan understøtte både den lokale og den regionale vandforsyning. Grundvand, vandindvinding og grundvandsbeskyttelse er komplekse områder, som kræver en faglig specialisering, som sjældent kan opretholdes i mindre kommuner og små forsyninger. Den faglighed har regionerne allerede i kraft af jordforureningsopgaven, og det er oplagt at udnytte såvel regionernes ekspertise som synergien til jordforureningsområdet. Derfor foreslås det, at regionale kompetencecentre skal understøtte samarbejder mellem kommuner og store såvel som små forsyninger.

ANBEFALING 3

Regionale kompetencecentre hjælper kommuner og forsyninger.

Den decentrale vandforsyning og de forbrugerejede vandværker er et gode, vi ønsker at opretholde. Opgaven er omfattende og kompleks, og derfor er der brug for faglig understøttelse, især til de mindre kommuner og forsyninger. Den støtte kan fås hos regionernes stærke faglige miljøer. Der bør etableres fem regionale kompetencecentre, der kan hjælpe kommuner og forsyninger.



Særligt de store vandforsyninger gav udtryk for udfordringer i forbindelse med deres behov for at indvinde vand på tværs af mange kommuner.

Forvaltning af fremtidens drikkevandsressource, Miljøstyrelsen 2023
Rapport

Der er 87 kommunalt ejede vandforsyninger i Danmark.

De 87 kommunalt ejede står for ca. to tredjedele af den samlede forsyning.

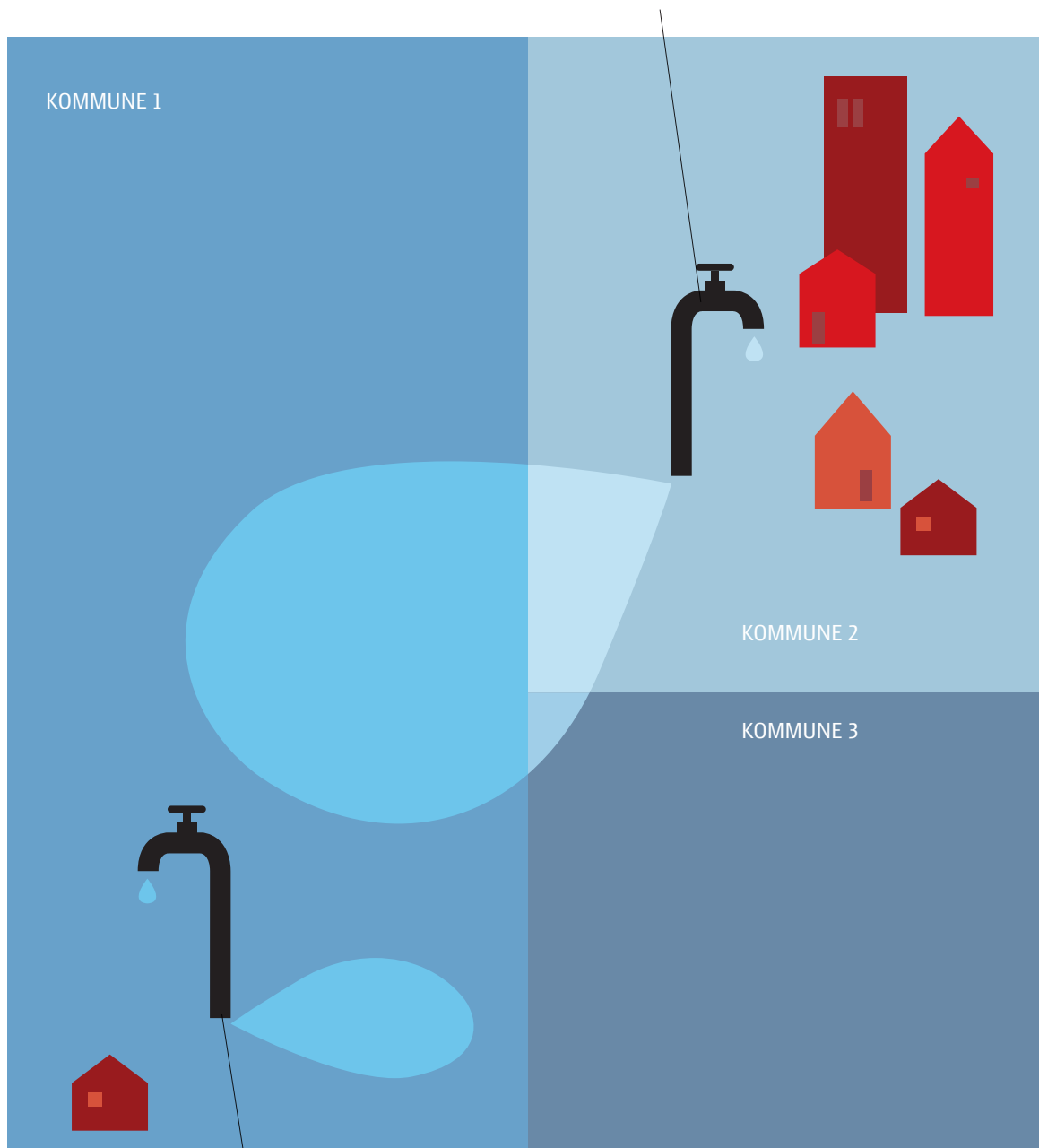
De fem største forsyninger henter vand i 39 kommuner.

Der er ca. 2.500 forbrugerejede vandværker/ forsyninger.

Kilde: Miljøstyrelsen

De grundvandsdannende oplande til lokale indvindinger ligger oftest i samme kommune, mens oplandet til en større indvinding kan strække sig på tværs af kommunegrænser.

REGIONAL INDVINDING



LOKAL INDVINDING

”

Nogle kommuner kan have svært ved at løfte opgaven med vandindvindingstilladelser, hvilket bl.a. delvist afspejles af, at der er en række almene vandforsyninger, der har manglet en gyldig indvindingstilladelse i en årrække.

*Kortlægning af udfordringer ift. Danmarks grundvand, Miljøministeriet, juni 2022
Rapport (mst.dk)*



Opsummering af **anbefalinger**

Danske Regioner anbefaler at styrke indsatsen for at beskytte vores drikkevand med:



ANBEFALING 1

Overblik over grundvandsressourcen og en **fælles, bæredygtig regional plan**, som udarbejdes af regionerne i samarbejde med kommuner og forsyninger.

Bæredygtig udnyttelse af grundvandet kræver et samlet overblik over ressourcerne og en fælles plan for udnyttelsen. Vi skal vide, hvor meget vand, der kan indvindes under hensyn til naturen og med viden om eksisterende forureninger. Det er nødvendigt at planlægge langsigtet og tage højde for udvikling i såvel klimaet som det fremtidige vandbehov. Det gælder ikke kun drikkevand, men også behovet for markvandning, Power-to-X og industri. Planen skal prioritere ressourcerne, der hvor de er knappe, og den skal udpege de områder, hvor fremtidens drikkevand dannes, så vi kan målrette beskyttelsen. Overblik og plan skal skabes i et samarbejde med kommuner og vandforsyninger.

ANBEFALING 2

Et samlet overblik over alle forureningskilder i de grundvandsdannende oplande og **en koordineret indsats**.

Vi ønsker at minimere behovet for rensning på vandværkerne – målet er, at vi kan indvinde grundvand, der ikke kræver rensning. Det mål kan vi kun nå, hvis vi beskytter det grundvand, vi i fremtiden vil indvinde til drikkevand. Det er nødvendigt at koordinere indsatsen over for alle forureningskilder i et grundvandsdannende opland og få det hele med. Ellers bliver grundvandet alligevel forurennet, og investeringen er spildt. Derfor skal vi skabe et samlet overblik over alle forurenings-trusler, både punktkilder fra fortidens synder og igangværende aktiviteter, der kan udgøre en risiko. Overblikket skal skabes i et samarbejde mellem regioner og kommuner og indgå i en samlet, prioriteret plan for grundvandsbeskyttelsen.

ANBEFALING 3

Regionale kompetencecentre hjælper kommuner og forsyninger.

Den decentrale vandforsyning og de forbrugerejede vandværker er et gode, vi ønsker at opretholde. Opgaven er omfattende og kompleks, og derfor er der brug for faglig understøttelse, især til de mindre kommuner og forsyninger. Den støtte kan fås hos regionernes stærke faglige miljøer. Der bør etableres regionale kompetencecentre, der kan hjælpe kommuner og forsyninger.

VORES DRIKKEVAND ER TRUET

I Danmark har vi rigeligt med rent grundvand, og vi behøver ikke rense det, før vi drikker det. Sådan har det lydt i mange år, men fortællingen om det rene, danske grundvand er under massivt pres. Mere end hver anden drikkevandsboring i Danmark er i dag forurenede med rester af pesticider og andre giftstoffer. Og i mere end hver 10. drikkevandsboring er forureningen over grænseværdien. Forureningen af det danske drikkevand har nået et kritisk punkt. Og det er baggrunden for dette drikkevandsudspil, som Danske Regioner har udarbejdet.

Problemet bliver ikke mindre af, at vi mange steder bruger mere vand, end der kan nå at blive skabt nyt grundvand. I en femtedel af Danmark bliver grundvandsressourcen således overudnyttet. I udspillet kommer vi med tre anbefalinger: For det første har vi brug for en vandressourceplan. Der er behov for et samlet overblik over vandressourcen og vores fremtidige vandbehov. For det andet skal der ske en koordineret indsats over for alle forureningskilder på tværs af myndigheder. For det tredje er der behov for en styrket koncentration af faglighed.

